

Keiserens nye klær

For mange år siden levde det en keiser som var så uhyre glad i vakre nye klær, at han ga ut alle sine penger bare for å bli pyntet. Han brydde seg ikke om sine soldater, brydde seg ikke om teater eller om å kjøre i skogen, utenom alene for å vise sine nye klær. Han hadde en kjole for hver time på dagen, og slik man sier om en kongen, han er i rådet, så sa man alltid her: «Keiseren er i garderoben!»

I den store byen hvor han bodde, gikk det meget fornøylig for seg, hver dag kom det mange fremmede. En dag kom det to bedragerne. De gav seg ut for å være vevere, og sa at de kunne veve det vakreste tøy man kunne tenke seg. Ikke bare var fargene og mønstret noe så usedvanlig vakkert, men klærne som ble sydd av tøyet, hadde den forunderlige egenskapen at de ble usynlige for ethvert menneske som ikke dugde i sitt embete, eller som var utillatelig dum.

«Det var jo noen fantastiske klær», tenkte keiseren. «Ved å ha dem på, kunne jeg finne ut hvilke menn i mitt rike som ikke duger til det embete de har, jeg kan kjenne de kloke fra de dumme! Ja, det tøyet må straks veves til meg!»

Og han ga de to bedragerne mange penger i hånden for at de skulle begynne på sitt arbeide.

De satte også to vevstoler opp og lot som om de arbeidet, men de hadde ikke det minste på veven. Stadig vekk forlangte de den fineste silke og det prektigste gull. Det la de i sin egen pose og arbeidet med de tomme vevene, og det til langt ut på natten.

«Nå ønsker jeg å vite hvor langt de har kommet med tøyet!» tenkte keiseren, men han var virkelig litt undrende om hjertet da han tenkte på, at den som var dum eller passet dårlig til sitt embete, ikke kunne se det. Nå trodde han nok at han ikke behøvde å være redd for seg selv, men han ville dog sende noen først for å se hvordan det stod seg. Alle mennesker i hele byen visste hvilken forunderlig kraft tøyet hadde, og alle var ivrige etter å se hvor dårlig eller dum naboen deres var.

«Jeg vil sende min gamle ærlige minister bort til veverne!» tenkte keiseren. «Han kan se best hvordan tøyet tar seg ut, for han har forstand, og ingen passer sitt embete bedre enn han!»

Nå gikk den gamle skikkelige ministeren inn i salen hvor de to bedragerne satt og arbeidet med de tomme vevene. «Gud bevare oss!» tenkte den gamle ministeren og sperret øynene opp! «Jeg kan jo ikke se noe!» Men det sa han ikke.

Begge bedragerne ba ham være så god å komme nærmere, og spurte om det ikke var et vakkert mønster og nydelige farger. Så pekte de på den tomme veven, og den stakkars gamle ministeren ble ved å sperre øynene opp, men han kunne ikke se noe, for det var ingenting der. «Herre Gud!» tenkte han. «Skulle jeg være dum! Det hadde jeg aldri trodd, og det må ingen mennesker vite! Skulle jeg ikke duge til mitt embete? Nei, det går ikke an at jeg forteller jeg ikke kan se tøyet!»

«Nå, de sier ikke noe om det!» sa den ene som vevde!

«Å, det er nydelig! Svært elskverdig!» sa den gamle ministeren, og så gjennom sine briller. «Dette mønsteret og disse fargene! – Ja, jeg skal si til keiseren at det behager meg særdeles!»

«Nå, det fornøyer oss!» sa begge veverne, og nå nevnte de fargene ved navn og det underlige mønsteret. Den gamle ministeren hørte godt etter, slik at han kunne si det samme når han kom hjem til keiseren, og det gjorde han.

Nå forlagte bedragerne flere penger, mere silke og gull, det skulle de bruke til vevingen. De stakk alt i deres egne lommer, på veven kom ikke et tøyestykke, men de fortsatte som før å veve på den tomme veven.

Keiseren sendte snart igjen en annen skikkelig embetsmann hen for å se hvordan det gikk med vevingen, og om tøyet snart var ferdig. Det gikk ham akkurat som den andre, han så og så, men da det ikke var noe utenom de tomme vevene, kunne han ikke se en ting.

«Ja, er det ikke et vakkert stykke tøy!» sa begge bedragerne, og viste og forklarte det vakre mønsteret som slett ikke var der.

«Dum er jeg ikke!» tenkte mannen. «Det er altså mitt gode embete jeg ikke duger til? Det var underlig nok, men det må ikke folk legge merke til!» Og så roste han tøyet han ikke så, og forsikret dem sin glede over de skjønne kulører og det nydelige mønsteret. «Ja, det er ganske elskverdig!» sa han til keiseren.

Alle mennesker i byen snakket om det prektige tøyet.

Nå ville da keiseren selv se det, mens det ennå var på veven. Med en hel skare av utsøkte menn, blant dem var de to gamle skikkelige embetsmennene som før hadde vært der, gikk han hen til begge de listige bedragerne som nå vevde av alle krefter, men uten tøyestykke eller tråd

«Ja, er det ikke magnifique!» sa begge de skikkelige embetsmennene. «Vil deres majestet se hvilket mønster, hvilke farger!» Og så pekte de på den tomme veven, for de trodde de andre visstnok kunne se tøyet.

«Hva for noe!» tenkte keiseren. «Jeg ser ingen ting! Det er jo forferdelig! Er jeg dum? Duger jeg ikke til å være keiser? Det var det skrekkeligste som kunne hende meg!»

«Å, det er meget vakkert!» sa keiseren. «Det har mitt aller høyeste bifall!»

Og han nikket tilfreds og betraktet den tomme veven. Han ville ikke si at han ikke kunne se noen ting. Hele følget han hadde med seg så og så, men fikk ikke mer ut av det enn alle de andre, men de sa akkurat som keiseren: «Å, det er meget vakkert!» Og de rådet ham til å ta disse nye prektige klær på første gang, ved den store prosesjonen som foresto. «Det er magnifique! Nydelig, eksellent!» gikk det fra munn til munn, og de var alle samme så inderlig fornøyd med det. Keiseren gav hver av bedragerne et ridderkors til å henge i knappullet og tittelen Vevherrer.

Hele natten før den formiddagen prosesjonen skulle være, satt bedragerne oppe og hadde tent over seksten lys. Folk kunne se at de hadde det travelt med å få keiserens nye klær ferdige. De lot som de tok tøyet av veven, de klippet i luften med store sakser, de sydde med synål uten tråd, og sa til sist: «Se, nå er klærne ferdige!»

Keiseren, med sine fornemste kavalerer, kom selv hen der, og begge bedragerne løftet den ene armen i været likesom de holdt noe, og sa: «Se her er benklærne! Her er kjolen! Her er kappen!» og således videre fort. «Det er så lett som spindellev! Man skulle tro man hadde ingen ting på kroppen, men det er jo dyden ved det!»

«Ja!» sa alle kavalerene, men de kunne ikke se noen ting, for det var ikke noe der.

«Vil nå deres keiserlige majestet allernådigst behage å ta deres klær av», sa bedragerne, «så skal vi gi dem de nye på, her borte foran det store speilet!»

Keiseren la ned alle sine klær, og bedragerne bare lot som om de gav ham hvert stykke av de nye som skulle vært sydd, og keiseren vendte og dreide seg foran speilet.

«Gud hvordan de kler deg godt, hvordan de sitter vakkert!» sa de alle sammen. «Hvilket mønster! Hvilke farger! Det er en kostbar drakt!»

«Utenfor står de med tronhimmelen som skal bæres over deres majestet i prosesjonen!» sa oversermonimesteren.

«Ja, jeg er jo istand!» sa keiseren. «Sitter den ikke godt?»

Og så vendte han seg nok en gang foran speilet, for det skulle nå virke som om han virkelig betraktet sin stas.

Kammerherrene som skulle bære slepet, famlet med hendene hen over gulvet, som om de tok slepet opp. De gikk og holdt i luften, de turde ikke la noen merke at de ikke kunne se noen ting.

Så gikk keiseren i prosesjonen under den vakre tronhimmelen, og alle mennesker på gaten og i vinduene sa: «Gud hvor keiserens nye klær er makeløse! Hvilket vakkert slep han har på kjolen! Så

velsignet den sitter!» Ingen ville la seg merke med at han ikke så noe, for da hadde han jo ikke dugd i sitt embete, eller vært meget dum. Ingen av keiserens klær hadde gjort slik lykke.

«Men han har jo ikke noe på», sa et lite barn.

«Herre Gud, hør den uskyldiges røst», sa faren.

Og den ene hvisket til den andre hva barnet sa.

«Men han har jo ikke noe på» ropte til sist hele folket.

Det krøp i keiseren, for han skjønnte at de hadde rett, men han tenkte som så: «Nå må jeg holde prosesjonen ut.»

Og kammerherrene gikk og bar på slepet som slettes ikke var der.

Ordforklaringer

- **kavaler:** flott og galant herre
- **tronhimmel:** et lite tak over en trone

Lastet fra:

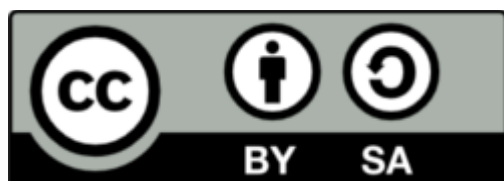
EventyrForAlle.no

Dansk kunsteventyr av Hans Christian Andersen (1805-1875).
(Offentlig eiendom - public domain)

Originaltittel: Keiserens nye Klæder

Norsk oversettelse: Karl-Robert Rønning

Basert på den originale danske teksten: [Keiserens nye Klæder \(1837\) \(kb.dk\)](#)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Vilhelm Pedersen (1820-1859)

Kilde: [H. C. Andersens Eventyr og historier. Første bind, 1905 \(archive.org\)](#)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.